

dosarul nr. 3ra – 844/18

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana), judecătorul: M. Gandrabur
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecătorii: I. Muruianu, V. Efros, N. Budăi

Î N C H E I E R E

04 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Dumitru Visternicean

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Întreprinderea Mixtă „Simsek” Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă „Simsek” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Biroului Vamal Centru cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 15 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de apel depusă de către Întreprinderea Mixtă „Simsek” Societate cu Răspundere Limitată,

c o n s t a t ă :

La 16 mai 2017, Întreprinderea Mixtă „Simsek” Societate cu Răspundere Limitată (în continuare ÎM „Simsek” SRL), a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Centru, cu privire la anularea actului de inspecție nr.2070 din 16 martie 2017 privind rectificarea valorii în vamă a mărfii, ca fiind ilegal în fond și emis contrar prevederilor legii, restituirea sumei de 367 337 lei drepturi de import achitate în plus, cu titlu de prejudiciu material și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 14 martie 2017, prin declarația vamală nr. SY 09777955, ÎM „Simsek” SRL a introdus pe teritoriul Republicii Moldova, în regimul vamal de import, diverse articole din textile.

ÎM „Simsek” SRL a menționat că, la 14 martie 2017, a depus declarația privind valoarea în vamă a mărfurilor, indicând la rubrica ”prețul tranzacției” suma de 63 461,10 dolari, echivalentul a 1 258 681 lei, conform facturii de invoice nr.25 din 12 ianuarie 2017.

Reclamantul a relevat că, în rezultatul controlului fizic efectuat de către angajatul biroului vamal la 16 martie 2017, ultimului i-au fost prezentate mostre și documente de însoțire a mărfii, a fost expusă presupunerea că, s-a stabilit divergența prin compararea între prețul mărfii declarat și prețul mărfii celei mai

apropiate tranzacții identificate după cantitate și condiții comerciale, dar nu s-a explicat care a fost acea tranzacție identificată și între cine a fost încheiată. Valoarea mărfurilor declarate în invoice-ul internațional al furnizorului WANHANG INTERNATIONAL TRADE CO LTD China, confirmate prin certificatul de origine, prezentate de ÎM „Simsek” SRL și celelalte documente de însoțire a mărfii, nu au fost recunoscute de lucrătorii vamali drept credibile sau suficiente.

Reclamantul a menționat că, chiar dacă prețul mărfii era indicat în invoice-ul prezentat organului vamal, ultimul a solicitat prezentarea documentelor suplimentare.

ÎM „Simsek” SRL a precizat că, a prezentat la cererea Biroului Vamal acordul dintre vânzător și cumpărător cu reflectarea suplimentară a ofertelor de prețuri ale producătorului și vânzătorului, facturi fiscale eliberate de cumpărător cu confirmarea valorii declarate în vamă și invoice, însă acestea nu au influențat poziția organului vamal, ultimul determinând valoarea provizorie utilizată pentru calculul valorii în vamă după cum urmează: pentru articolul 1 - 7 lei/buc, în loc de 3,58 lei/buc. valoare indicată de declarant; articolul 3 - 3,70 lei/buc. în loc de 2,38 lei/buc. valoare indicată de declarant; articolul 4 - 19,20 lei/buc. în loc de 12,90 lei/buc. valoare indicată de declarant; articolul 5 - 10,60 lei/buc. în loc de 3,57 lei/buc. valoare indicată de declarant; articolul 10 - 52 lei/buc. în loc de 24,80 lei/buc. valoare indicată de declarant.

Reclamantul a mai indicat că, anterior acestei tranzacții, la 05 septembrie 2016 în baza invoice-ului nr.QLZH080189 din 28 iulie 2016, exact în același mod a mai efectuat importuri de la același furnizor WANHANG INTERNATIONAL TRADE CO LTD, China, în baza declarației vamale TJ09271024 din 05 septembrie 2016, potrivit căreia valoarea mărfii conform declarației vamale a constituit după cum urmează: art. 1 - 3,9 lei/buc. art. 3 - 3,34 lei/buc. art. 5 - 3,90 lei/buc. art. 6 - 9,52 lei/buc. art. 10 - 39,20 lei/buc, iar conform actului de inspecție ASYCUDA nr. 2070 din 16 martie 2017, termenul-limită stabilit pentru amânarea determinării valorii definitive în vamă a fost stabilit pentru 20 martie 2017.

În opinia ÎM „Simsek” SRL, prin actul de inspecție din 16 martie 2017, la determinarea valorii în vamă, pârâtul nu a aplicat metoda tranzacției, deși aceasta era confirmată în baza invoice-ului nr.25 din 12 ianuarie 2017 și a relației comerciale statornice dintre vânzător și cumpărător, nefiind aplicate nici metodele doi, trei, patru sau cinci, astfel la determinarea valorii mărfii în vamă biroul vamal a utilizat ”calculul garanției suficiente”, ceea ce a dus la rectificarea valorii mărfii în vamă de la suma de 1 258 681 lei, la suma de 2 316 162 lei.

Reclamantul a declarat că nu este de acord cu valoarea mărfii în vamă stabilită de Biroul Vamal, deoarece deși valoarea mărfii în vamă indicată de declarant a constituit conform facturii (invoice) nr.25 din 12 ianuarie 2017 – 1 258 681,00 lei, Biroul Vamal a apreciat-o estimativ la 2 316 162 lei, astfel taxele în loc de 440 540 lei ($1\,258\,681,00 \times 35\% = 440\,540$ lei), au alcătuit 807 877 lei ($2\,316\,162,00 \times 35\% = 807\,877$ lei), sau dublu față de valoarea declarată.

ÎM „Simsek” SRL a indicat că, a achitat suma majorată de 807 877 lei, cu titlu de drepturi de import, pentru articolele textile importate, ceea ce consideră absolut ilegal și abuziv.

Reclamantul menționează că la 27 martie 2017 a expediat în adresa pârâtului cererea prealabilă, care a fost recepționată de ultimul la 28 martie 2017, însă nu a primit un răspuns din partea acestuia.

Reclamantul afirmă că a confirmat în totalitate valoarea în vamă în sumă de 1 258 681 lei, aceasta fiind una reală, în baza căreia a fost calculat cuantumul drepturilor de import, iar Biroul Vamal ilegal a adoptat decizia privind imposibilitatea de a accepta valoarea în vamă a mărfii anunțată de către declarant și nejustificat a rectificat valoarea mărfii în vamă prin actul de inspecție din 16 martie 2017, prin ce au fost încălcate drepturile și interesele legitime ale ÎM „Simsek” SRL, cauzându-se un prejudiciu material în sumă de 367 337 lei. Iar, Biroul Vamal nu a indicat niciun temei real și exact precum că datele prezentate de declarant sunt neveridice, astfel arbitrar fiind aplicată metoda de calcul a valorii mărfii prin ”calculul garanției suficiente” - metodă neprevăzută de Legea cu privire la tariful vamal la calcularea valorii mărfii în vamă.

În concluzie, reclamantul a menționat că nu este clar care ”metodă” sau procedeu a aplicat organul vamal la determinarea valorii mărfii în vamă și în ce mod a ajuns la aplicarea acelei metode, fiind excluse arbitrar celelalte metode prevăzute de Legea cu privire la tariful vamal (nr. 1380 din 20 noiembrie 1997, publicată în M. O. la 01 ianuarie 2007, Nr. ed. special.).

ÎM „Simsek” SRL a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată, anularea actului de inspecție nr.2070 a Biroului Vamal Centru din 16 martie 2017 cu privire la rectificarea valorii în vamă a mărfii, ca fiind ilegal în fond și emis contrar prevederilor legii, cu restituirea sumei de 367 337,00 lei drepturi de import achitate în plus, cu titlu de prejudiciu material și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 20 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana), a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „Simsek” SRL împotriva Biroului Vamal Centru, privind anularea actului administrativ.

În susținerea soluției date instanța de fond a concluzionat că cerințele reclamantului indicate în cererea de chemare în judecată sunt nejustificate, ultimul neprezentând probe ce ar confirma cele relatate în acțiunea înaintată.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 04 iulie 2017 ÎM „Simsek” SRL a depus apel nemotivat, iar la 06 noiembrie 2017 cerere de apel motivată, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 20 iunie 2017, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

Prin decizia din 15 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel declarată de ÎM „Simsek” SRL și menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 20 iunie 2017 (f.d.92).

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 14 mai 2018, ÎM „Simsek” SRL a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2018 și a hotărârii Judecătoriei

Chișinău (sediul Ciocana) din 20 iunie 2017, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă admiterea integrală a cererii de chemare în judecată (f.d.104).

În susținerea recursului recurentul a invocat încălcarea de către instanțele ierarhic inferioare a jurisprudenței CEDO și anume art.6 § 1 care prevede dreptul la un proces echitabil.

Recurentul a menționat că decizia instanței de apel este una nemotivată, emisă ilegal, motiv din care urmează a fi casată.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 15 februarie 2018, expediată părților prin intermediul oficiului poștal la 13 martie 2018, confirmare despre recepționarea acesteia de către părți la materialele dosarului lipsește.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2018, în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către ÎM „Simsek” SRL în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvârșirea a altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de

către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest sens Completul reține, că sarcina instanței de recurs la aceasta etapă este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Completul evidențiază că, în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din CEDO, în special cu referire la dreptul de acces liber la justice și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile Delcourt contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și Erfar-Avef contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Completul reține că obligația de a motiva un act judecătorec poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea Hansen contra Norvegiei din 2 octombrie 2014), iar în concepția CEDO, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea Nersesyan contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către ÎM „Simsek” SRL este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) Cod de procedură civilă, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziilor instanței de apel, i-ar alegațiile invocate în recurs nu indică încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei pentru declararea recursului admisibil.

Astfel, reieșind din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către ÎM „Simsek” SRL, ca fiind inadmisibil.

Totodată, la 14 mai 2018, ÎM „Simsek” SRL a depus cerere prin care a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, în conformitate cu art. 12¹ alin. (5), în redacția Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Nr. 17 din 05 aprilie 2018, publicată în M.O. la 04 mai 2018 Nr. 142-148, art. Nr : 277, în vigoare de la 01 iunie 2018), în coroborare cu art.3 CPC, instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărârii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

Prin urmare, reieșind din norma de drept citată, cererea depusă de ÎM „Simsek” SRL privind ridicarea excepției de neconstituționalitate nu poate fi examinată deoarece recursul declarat de ultima, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul, declarat de către Întreprinderea Mixtă „Simsek” Societate cu Răspundere Limitată, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecători

Maria Ghervas

Dumitru Visternicean